

[Stegger Nielsen.]

Der kan være visse enkeltheder, som det kunne være ønskeligt at få oplysninger om, herunder også om man til dato har indhøstet nogle erfaringer fra det forsøgsarbejde, der har været i gang i en årrække indenfor folkeskolen og vore seminarier, men jeg forstår, at sådanne oplysninger kan fås i det udvalg, som tænkes nedsat til videre behandling af lovforslaget.

Jeg skal på mit partis vegne med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Bonnichsen: Som allerede bemærket af de to foregående ærede ordførere er det jo den tredje lov om bemyndigelse, som her foreligger, og under behandlingen i det andet høje ting af, jeg tror det var forslaget om pædagogiske forsøg i folkeskolen, udtalte mit partis ordfører ønsket om også at få en bemyndigelseslov for gymnasiet og realklassen, og jeg vil gerne takke den højtærede undervisningsminister, fordi han har fremsat dette lovforslag, som — hvor ringe det end er af omfang, kun to paragraffer — dog kan få og forhåbentlig vil få en meget stor betydning for den højere skoleundervisning. Thi om denne gælder det som om alt, hvad der vedrører åndslivet, at intet kan forblive fast og uforanderligt ved det bestående uden at stagnere og derefter gå tilbage. Derfor er forsøg på fornyelse absolut nødvendige. Jeg ser det også som en fordel, at man her får fastlagt de omhandlede bestemmelser i et lovforslag fremfor at have forskellige kongelige ordninger og ministerielle bekendtgørelser, så meget mere som det foreliggende lovforslag i virkeligheden tilsigter en ændring af, hvad jeg vil kalde skolens grundlov af 1903.

Ved loven af 27. maj 1950 bemyndiges skolerne for mellemskolens vedkommende til visse pædagogiske forsøg med det udtrykkelige forbehold, at der ikke må ske en tilsidesættelse af de mellemskolen pålagte opgaver i forhold til realklassen og gymnasiet, og nu siges det her ligeledes afgjort, at der kun kan godkendes afvigelser, som ikke har til følge, at elevernes muligheder for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller rettigheder i anden henseende forringes.

Som det fremgår af bemærkningerne, sikrer man sig således på alle måder mod, at realeksamen og studentereksamen forringes, idet ingen skole udenfor almenskolelovens rammer må iværksætte et for-

søgsarbejde, som ikke er godkendt af ministeriet. Dette er selvfølgelig indføjet for at undgå en vis fare for anarki.

Ifølge bemærkningerne er det dog mere eksamen end egentlig selve undervisningen og kundskabstitlegnelsen, man vil beskytte.

Den kommission på 11 medlemmer, som de forslagsstillende lærerorganisationer har ønsket nedsat som øverste myndighed for den forsøgsskole, man foreslår oprettet, har ministeriet ikke villet gå med til, idet man fra ministeriets side tænker sig, at forsøgene skal foregå indenfor de bestående skoler og ikke i særlige forsøgsskoler. Dette forstår jeg for mit vedkommende fuldtud. Jeg tror også, at sådanne forsøg har mest værdi, når de foretages ved en bestående skole, når der hos dens lærerkorps er ønske om og villighed til at prøve noget nyt. Thi værdien af sådanne forsøg beror dog i høj grad på, at de vundne resultater og erfaringer kan anvendes i al almindelighed og ikke blot, når visse bestemte forudsætninger er tilstede, forudsætninger, som man ikke kan regne med ved det store flertal af skoler.

Forøvrigt fremgår det jo af alt, hvad der foreligger, at den ene skoleform i en vis forstand lever under et tryk fra den nærmeste højere skoleform. Mellemskolen skal indrette sin undervisning under hensyn til gymnasiet, skønt kun en lille procentdel af mellemskoleeleverne kommer i gymnasiet. Meget a propos er bemærkningerne i Danmarks Realskoleforenings henvendelse til ministeriet, bilag 5, hvor det hedder — jeg beder om formandens tilladelse til at citere —:

„Det bør udtrykkeligt fastslås, at gymnasieskolerne ved optagelsesprøven ikke må afholde prøve i de fag, der er bortfaldet ved mellemskoleeksamen.“

Realskolens folk føler altså trykket fra gymnasiet, og gymnasiet selv lever, jeg kunne fristes til at sige i angst og bæven for universitetet. Også den egentlige underskole må i højeste grad lægge sin undervisning an på, at en del af dens elever skal forberedes til at følge med i mellemskolen. Ingen skoleform kan helt indrette sin undervisning med hensyntagen til de elever, den har, den må efter min ringe mening i for høj grad indstille sig på en anden og højere undervisningsforms krav. Men herved er vistnok intet at gøre, hvor meget jeg end beklager det for børnenes skyld. Gymnasiet er jo næsten udelukkende en forberedelse til en videregående undervisning, medens man langt mere burde lægge an på at give eleverne en